

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Druță Boris în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2021, în cauza penală în privința inculpatului

Coșnean Ion XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în mun. XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 30.01.2018 - 18.05.2020;

Instanța de apel: 29.06.2020 - 27.01.2021;

Instanța de recurs: 27.04.2021 - 01.12.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 mai 2020, Coșnean Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.192 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, precum și cu amendă în mărime de 550 unități convenționale, echivalentul sumei 27 500 lei, cu executarea separată a pedepselor aplicate.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Coșnean Ion, la 29.11.2017, în jurul orelor 19.00, împreună și la o înțelegere prealabilă cu Coteț Lilian, în timp ce se deplasau în microbuzul nr.113 pe itinerarul din XXXXX, intersecție cu XXXXX, realizându-și intenția sustragerii bunurilor altei persoane, a furat din geanta lui Cozmulici Lilia portmoneul de culoare cafenie, care nu este evaluat valoric, în care se aflau bani în sumă de 4 500 lei, un card bancar Moldova Agroindbank pe numele Cozmulici Lilia, cauzându-i părții vătămate o daună materială în sumă de 4 500 lei.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Coșnean Ion în baza art.192 alin.(2) lit. b) Cod Penal, după indicii calificativi: „Pungășia, adică acțiunea în scopul sustragerii bunurilor altei persoane din geantă, săvârșită de două persoane”.

3. *Avocatul Druță Boris în numele inculpatului* a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Coșnean Ion să fie achitat de comiterea infracțiunii incriminate, pe motiv că nu a comis infracțiunea.

În motivarea cerințelor sale, avocatul a invocat următoarele aspecte:

- în perioada cercetărilor preliminare de la Coșnean Ion au fost ridicate corpurile delictive și a recunoscut sustragerea bunurilor de la L. Cozmulici. Susține avocatul că doar această probă a servit temei de condamnare a lui Coșnean Ion;

- în ședința de judecată Coșnean Ion nu a fost prezent, nu a dat careva declarații, din aceste motive apărarea consideră că lipsesc temeiuri de a-l condamna la privațiune de libertate și a-l amenda cu o sumă exagerată;

- prin sentința de condamnare, nu s-a respectat principiul stipulat și în practica CEDO - egalitatea armelor, dând prioritate probelor acuzării, ceea ce după părerea apărării este o eroare de fapt și de drept. Din aceste motive, a ajuns la convingerea că vinovăția reflectată în sentință este întemeiată pe multiple presupuneri;

- probele acumulate la dosar sunt în contradicție evidentă, iar față de Cosnean Ion s-a aplicat o lege eronată, încâlcindu-i dreptul menționat în art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Dreptului Omului — un proces echitabil în fața unei instanțe judecătorești, care în partea sa enunță - principiul supremației dreptului, ca unul din elementele fundamentale, prevăzut și de art.art.5, 13 CEDO, servesc temei de a solicita achitarea inculpatului. Acest lucru a fost solicitat și în dezbateri la ședința de judecată, însă prima instanță nu le-a luat în considerație.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2021, a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt, just a aplicat în speță normele de procedură penală și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Instanța de apel a evidențiat că, aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

De asemenea, instanța de apel a reținut că față de lucrul judecat de prima instanță, a constatat o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului Coșnean Ion, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de apel a considerat că, în prima instanță s-a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Coșnean Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.192 alin.(2) lit. b) Cod penal.

4.2. Cu referire la individualizarea pedepsei, instanța de apel a reținut că infracțiunea prevăzută de art.192 alin.(2) lit. b) Cod penal, prevede pedeapsa sub formă de închisoare de până la 4 ani cu amendă în mărime de la 550 la 1350 unități convenționale.

Instanța de apel a reținut că, în corespundere cu prevederile art.16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Coșnean Ion se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave.

Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale și în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În acest sens, instanța de apel a reiterat și faptul că prima instanță a reținut în mod eronat ca circumstanța atenuantă recunoașterea vinovăției, or s-a menționat faptul că examinarea cauzei a avut loc în lipsa inculpatului. Circumstanțe ce agravează răspunderea penală a lui Coșnean Ion s-au stabilit: caracteristica negativă a inculpatului care rezultă din cazierul penal conform căruia anterior a săvârșit multiple infracțiuni de sustragere, însă nu s-a corectat.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță în mod întemeiat a considerat că se poate aplica în privința inculpatului Coșnean Ion pedeapsa minimă prevăzută la articolul corespunzător din partea specială a prezentului cod, în conformitate cu art.78 alin.(3) Cod penal. Astfel, în scopul prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni, prima instanță corect i-a aplicat lui Coșnean Ion pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.192 alin.(2) lit. b) Cod penal, pedeapsa cu închisoare de 1 an, cu amendă în mărime de 550 unități convenționale, ce constituie suma de 27 500 lei.

Totodată, instanța de apel a constatat că prima instanță justificat a conchis că doar o pedeapsă privativă de libertate, cu aplicarea unei amenzi este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În plus, instanța de apel a reținut caracteristica negativă și periculoasă a inculpatului prin faptul că anterior a fost judecat și a făcut din comiterea infracțiunilor contra patrimoniului o îndeletnicire și un mod de viață. Inculpatul, cu toate că anterior a fost judecat, careva concluzii pentru sine nu și-a făcut, nu a păși pe calea corectării și reeducării dimpotrivă și-a continuat activitatea infracțională săvârșind o nouă infracțiune de sustragere a bunurilor altei persoane.

Mai mult, instanța de apel a reținut că, Coșnean Ion nu s-a prezentat la examinarea cauzei atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, manifestând lipsă de respect față de instanțele de judecată, ceea ce a dus la anunțarea în căutare a inculpatului Coșnean Ion pentru a asigura desfășurarea procesului penal în deplină conformitate cu normele de procedură penală.

Instanța de apel a conchis că soluția adoptată de către prima instanță în speța dată își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului Coșnean Ion, or aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare și a amenzii va duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, cu atragerea unor concluzii corecte inclusiv, ce ține de comportamentul său și relațiile sociale referitoare la posesia și deținerea bunurilor mobile. Prin urmare, modalitatea de executare a pedepsei trebuie să fie în măsură să asigure reeducarea inculpatului și exercitarea unui control din partea statului ce vine să prevină antrenarea viitoare în activități de

același gen, raportat la fapta comisă, gradul de pericol social sporit al acesteia, conduita inculpatului anterior și pe parcursul cercetărilor.

În final, instanța de apel a concluzionat că, pedeapsă numită sub formă de închisoare și cu aplicarea unei amenzi este legală, întemeiată și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, iar argumentele invocate de către avocat în apelul declarat, sunt doar declarative, fără temei legal, nefiind confirmate de probe pertinente.

5. Avocatul Druță Boris în numele inculpatului, în temeiul art.427 alin.(1) pct.2), 6) Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar hotărârile și solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Coșnean Ion recunoscut vinovat să-i fie stabilită o pedeapsă minimă neprivativă de libertate și fără aplicarea amenzii.

În motivarea cerințelor sale, avocatul invocă argumente similare celor din apel, suplimentar indică că instanțele ierarhic inferioare nu au analizat situația materială, perspectiva inculpatului Coșnean Ion, dacă acesta real ar putea achita amenda stabilită.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din conținutul recursului declarat de avocat, Colegiul penal constată că titularul acestuia invocă temeiul pentru recurs prevăzut la art.427 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art.30, 31 și 33 Cod de procedură penală, însă recurentul nu a motivat recursul sub acest temei.

Or, poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursul recurentului prin constatări subiective constituie o derogare de la principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

În acest context, Colegiul penal ține să menționeze că, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Conform art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Pe de altă parte, Colegiul penal reține că recurentul își exprimă dezacordul cu decizia instanței de apel sub aspectul temeiului prevăzut la pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Raportând normele de drept citate la circumstanțele cauzei, Colegiul penal constată că aceste temeiuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecării.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că instanța de apel dispunând menținerea sentinței în partea condamnării inculpatului Coșnean Ion în baza art.192 alin.(2) lit. b) Cod penal, corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale inculpatului, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, fiind apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor.

În acest context, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul avocatului că, instanțele de fond la adoptarea hotărârii de condamnare s-au bazat în exclusivitate pe corpurile delictelor ridicate de la inculpatul Coșnean Ion, deoarece acesta reprezintă poziția subiectivă a apărării.

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze că, potrivit art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Astfel, competența de apreciere a probelor în instanța de judecată îi revine judecătorului.

Cu referire la solicitarea avocatului privind stabilirea unei pedepse minime neprivative de libertate și fără aplicarea amenzii, Colegiul penal reține că instanța de apel la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, a acordat deplină eficiență prevederilor art.61, 75, 90 Cod penal, totodată ținând cont și de gravitatea infracțiunii săvârșite, care conform art.16 Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, care este caracterizat negativ reieșind din cazierul penal potrivit căruia ultimul anterior a săvârșit multiple infracțiuni de sustragere (f.d.40-41).

Mai mult, Colegiul penal apreciază ca fiind drept întemeiate argumentele instanței de apel precum că, inculpatul cu toate că anterior a fost judecat, careva concluzii pentru sine nu și-a făcut, nu a pășit pe calea corectării și reeducării dimpotrivă și-a continuat activitatea infracțională săvârșind o nouă infracțiune de sustragere a bunurilor altei persoane, prin urmare, modalitatea de executare a pedepsei trebuie să fie în măsură să asigure reeducarea inculpatului și exercitarea unui control din partea statului ce vine să prevină antrenarea viitoare în activități de același gen.

Suplimentar, recurentul nu a formulat careva argumente indubitabile care să ateste că nu este acceptabilă pedeapsa individualizată de către instanțele de fond.

Se reține că, motivele invocate în recursul de pe rol, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens.

Astfel, analizând textul deciziei atacate în coraport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat,

bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Druță Boris în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2021, în cauza penală în privința inculpatului *Coșnean Ion XXXXX*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 04 februarie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie